

అన్నమయ్య

సంకీర్తనలు

అంగడిబెట్టడమంటే -ఏవిషయమైనా తనకు మాత్రమే మిగుల్చుకోకుండా - నలుగురూ సంతోషిస్తారని బయటపెట్టడం- ఇలా చేయటం అన్నమయ్యకు చాలాసరదా ! ఒక కీర్తనలో “అంగడిబెట్టివు మమ్ము ఔనోయి బావ ! “(16-305) అంటూ తాను మరదలిగా మారి , వేంకటేశుని బావగారిని చేసి ఆట పట్టిస్తాడు. ఇంకొక కీర్తనలో యవ్వనాన్ని -అంగడిబెట్టి వయసు (21-104)అంటాడు.ఈ అంగడితో దివ్యలను కలిపి అంగడి కెత్తినట్టిదివ్యలు”అని ఒక కొత్త పదబంధాన్ని అన్నమయ్య సృష్టించాడు.ఆ పదబంధ పరమార్థం కీర్తనలో చూద్దాం.

పల్లవి: వలచి పైకొనగరాదు వలదని తొలగరాదు

కలికిమరుఁడు సేసినాజ్ఞ కడవగరాదురా

చ.1: అంగడి కెత్తినట్టిదివ్య లంగనముఖాంబుజములు

ముంగిటి పసిడికుంభములును ముద్దులకుచయుగంబులు

యెంగిలిసేసినట్టితేనె లితవులైన మెఱుగుమోవులు

లింగములేని దేహరములు లెక్కలేని ప్రియములు

చ.2: కంచములోని వేడికూరలు గరువంబులుఁ బొలయలుకలు

యెంచగ నెండలోనీడలు యెడనెడకూటములు

తెంచగరాని వలెతాళ్ళు తెలివిపడనిలేతనవ్వులు

మంచితనములోని నొప్పులు మాటలలోనిమాటలు

చ.3: నిప్పులమీద జల్లిననూనెలు నిగిడితనివిలేనియాసలు

దప్పికి నేయిదాగినట్లు తమకములోనితాలిమి

చెప్పగరానిమేలు గనుట శ్రీవేంకటపతిఁ గనుటలు

అప్పనికరుణగలిగి మనుట అబ్బురమైనసుఖములు

అంగడి అంటే అనేక సరకులుంచుకొని అమ్మే చోటు. ఒక్కో ప్రాంతంలో అంగడికి ఒక్కొక్క విలక్షణార్థం కూడ ఉంది.

ఊళ్లో ఆదివారం నాడు అంగడి జరుగుతుంది.అంటే సంత జరుగుతుంది అని అర్థం.పిల్లలు అంగడి చేశారు అంటే కరీంనగర్; మహబూబ్ నగర్ ప్రాంతాల్లో అల్లరి చేసారని అర్థం. తమ దగ్గర ఉన్న వస్తువులలో గొప్పదాన్ని బాగా పైకి పెట్టి వ్యాపారస్థుడు ప్రదర్శిస్తాడు. సృష్టి కర్త కూడా తన సృష్టి అనే సంతలో బాగా ఉన్నవి ఇవి అని అందరికీ తెలియచేయటానికి ఆ నాయిక ముఖాలనే పద్మాలను బయటికి ఎత్తాడు. ఏకవి అయినా ఆడవాళ్ళ ముఖాలను పద్మాలని ఊరుకొంటాడు. ఈయనగారు కేవలం పద్మాలనకుండా ఇంకొక అడుగు ముందుకు వేసి , “అంగడి కెత్తినట్టిదివ్య లంగనముఖాంబుజములు” అంటూ అంగనల ముఖ పద్మాలు ఇతరులకు ఉపయోగపడే దీపాలు అన్నాడు.వాళ్ళ మొగాలు బాగా కాంతితో వెలిగిపోతున్నాయి అని ఒక అర్థం.ఇంతేనా !ఇంకో విశేషముంది.

లక్ష్మీదేవి పద్మాలయ. పద్మములో ఉండే లక్ష్మీదేవి శోభ వాళ్ళ ముఖాలలో ఉందని ఇంకో అర్థం.కొందరి మొగాలను చూస్తే పుణ్యం. కొందరి ముఖాలను చూస్తే పాపం. ఆ నాయికల ముఖాలను చూస్తే లక్ష్మీ సౌభాగ్యం కలుగుతుందని మరొక విశేషం. సౌందర్యాన్వేషకుల మార్గంలో ప్రకాశించే దీపాలు వారి మోములు.దీపం అంటే వెలుగు, కాంతి, జ్ఞానం, ఆశ, ప్రాణం. దీపం అంటే ప్రాణం పోసింది. దేవుడి ఊరేగింపులో ఆయనకు ముందుగా ఎత్తి పట్టుకొని నడిచే కాగడా దీపాలు (కొయ్య లేక గుడ్డతోనే యేర్పరిచిన చేతి దివ్యటీలు) తమ వెలుగులో ఊరేగుతున్న స్వామిని మనకు దర్శింపచేసి మనలో చైతన్యాన్ని నింపుతాయి. దివ్య ఎత్తటమంటే దీపముపెట్టటమే కాదు. కాపురము నిలబెట్టటం. అందుకే ఆ నాయికల ముఖాలనే పద్మాలు కూడా ఉత్సాహ దరిదులలో చైతన్యాన్ని నింపటానికి, అజ్ఞానాన్ని బయటకు పారద్రోలే , బయటకు ఎత్తిన లక్ష్మీ దీపాలు.

